

AMERIKAS SMUKKE HJERNE

MED VERDENSFIRMAER SOM BOEING, MICROSOFT, STARBUCKS, ADOBE OG AMAZON ER FORRETNINGER EN GOD UNDSKYLDNING FOR AT BLIVE LÆNGERE I SEATTLE, SÅ SÆT RIGELIG TID AF TIL SIGHTSEEING

"Det er meget nemt", svarer den snaksalige taxichauffør til min beklagende bemærkning om vejret, da vi i silende regn forlader Seattle-Tacoma International Airport: "120 dage om året er det overskyet, 120 dage regner det, og 120 dage skinner solen". Den populærmeteorologiske taxichauffør peger gennem den regnvåde siderude på alléen af betonsøjler, der skyder op i græsrabatten mellem de to motorvejsspor: "Det er den nye metro fra centrum til lufthavnen. Den bliver færdig i slutningen af 2009, og turen vil tage 33 minutter. Jeg må til at finde mig et andet arbejde", fortsætter han og morer sig over bemærkningen om, at han altid kan blive meteorolog.

Det er april med uforudsigeligt og hurtigt omskifteligt vejr. Seattles skyskrabere og byens vartegn, Space Needle, står med hovedet oppe i de blygrå skyer, mens neonreklamer i den indre by kaster kalejdoskopiske spejlbilleder i de regnvåde gader, der mange steder er så stejle som i San Francisco. På hvert andet gadehjørne, næsten, ligger en Starbucks café, så enhver holdes bevidst om, at Seattle er kaffendernes paradys.

VERDENSMATADORER

Det er bare halvanden hundrede år siden, at hvide pionerer kom raslende i prærievogne fra østkysten og begyndte at fælde

træer og bygge huse på den smalle tange imellem Puget Sound og den store Lake Washington. Med millioner af fyrretræer så langt øjet rakte blev levering af tømmer til San Francisco og den nye by, Sealth (Seattle), en god forretning, og nogle år senere blev Seattle den vigtigste forsyningshavn for guldminedrift og udvikling i det nordligere Yukon og Alaska.

William E. Boeing var tømmerhandler, da han i 1910 købte et lille bådbyggeri i byen for at bygge sig en yacht. Han var dengang ikke klar over, at købet i kombination med passionen for flyvning var frøet til et verdensimperium, der hundrede år senere skulle beskæftige 160.000 mennesker og omsætte for 70 milliarder dollars årligt.

Boeings første fabriksbygning for flyproduktion, "Red Barn", er bevaret og kan ses på Boeings Museum of Flight, der også er adresse for mere end 150 historisk spændende fly, deriblandt præsidenterne Eisenhower og Kennedys "Air Force One", 2. Verdenskrigs berømte bombefly, B-17 Flying Fortress, og det fransk-britiske overlydsfly, Concorde. Er man mere til fremtiden end til fortiden, skal man køre til

Det er april med uforudsigeligt og hurtigt omskifteligt vejr. Seattles skyskrabere og byens vartegn, Space Needle, står med hovedet oppe i de blygrå skyer, mens neonreklamer i den indre by kaster kalejdoskopiske spejlbilleder i de regnvåde gader, der mange steder er så stejle som i San Francisco

”

Everett, 40 kilometer nord for Seattle, hvor Boeing i angiveligt verdens største bygning på mere end 13 mio. kubikmeter samler flymodellerne 747, 767, 777 og den spændt ventede 787 med det eventyrlige tilnavn Dreamliner. Gæster med interesse for den største transportrevolution siden trillebøren og bilen kan mod entré blive vist rundt i samlefabrikken og som rosinen i pølseenden få et kig ind i Boeings krystalkugle i Future of Flight Aviation Center.

En anden verdensdominerende virksomhed med hovedsæde i Redmond i udkanten af Seattle er Microsoft, der be-

skæftiger 35.000 mennesker i regionen, men så vidt vides inviterer de ikke på offentlig gæsteanvendelse.

Det gør til gengæld det kæmpemæssige varehus, der springer i øjnene i Seattles centrum. Nordstrom er skabt af svenske Johan Nordström, der som 16-årig udvandrede fra Luleå til USA og gravede sig til en formue i guldminerne i Klondike, Yukon. For pengene købte Johan en skobutik, der efter sønnernes senere overtagelse udviklede sortimentet med beklædning og boligtekstiler, ligesom man også udviklede udover bygrænsen. Nu - hundrede år senere

Billedtekst lige her ... bla bla bla

- råder Nordstrom med sit stabile ry for kvalitet og god kundeservice over mere end 160 butikker fordelt på halvdelen af de amerikanske stater.

FRA DEN ENE ENDE

Seattles bykerne er med gode sko på fødderne nem at navigere rundt i, og den mest iøjnefaldende seværdighed er naturligvis Space Needle, der selv med en begrænset forestillingsevne ligner noget, der er importeret fra det ydre rum. Rumnålen blev opført som vartegn for byen i forbindelse med Verdensudstillingen i 1962, og byggeriet kom så sent i gang, at den sidste elevator blev monteret på dagen før udstillingen åbnede. 185 meter er i dag ingen højde for et tårn - heller ikke i 1962 med tanke på, at Eiffeltårnet, der blev bygget til Verdensudstillingen i Paris i 1889 måler 300 meter. Ikke desto mindre er udsigten fra tårnets observationsdæk og endnu bedre - fra den roterende restaurant, SkyCity - kæbefaldende smuk, når byens lys tændes, og skibene ude i Elliot Bay styrer mod land. Space Needle står på grunden, som i 1962 var udstillingsareal, og som i dag hedder Seattle Center, hvortil man - hvis man vil spare på kræfter og såler - kan køre med en anden seværdighed, Seattle Center Monorail, der, som navnet antyder, er et lille tog på én skinne højt hævet over den øvrige trafik på jorden. Monorailen er fra samme Verdensudstilling, og i løbet af det halve år, begivenheden varede, transporterede toget mere end otte millioner mennesker, som via billetsalget betalte for opførelsen af togbanen. Toget, der drives af el, afgår fra Westlake Center Mall og kører blot halvanden kilometer - en vidunderlig, morsom tur, der blot tager to minutter til Seattle Center med Space Needle, Children's Museum,

Det éthundrede og ét år gamle farmermarked - Pike Place Market - har været truet af lukning flere gange, men beboerne og ti millioner årligt besøgende cementerer forhåbentlig det centrale og livlige marked, der i gadeplanet stadig er boder med grøntsager, blomster, slagtervarer, fisk og bagerbrød, mens de tre underliggende etager er et rodsammen af antikviteter, souvenirs, kunsthåndværk, cafeer og restauranter

”

Nyttige hjemmesider

- www.visitseattle.org
- www.seattleattractions.com
- www.experiencewa.com
- www.empsfm.org
- www.pikeplacemarket.org
- www.pioneersquare.org
- www.nordicmuseum.org
- www.sanjuanweb.com

Pacific Science Center og Experience Music Project.

Experience Music Project er som bygning et arkitektonisk mesterværk af Frank Gehry (også Guggenheim-museet i Bilbao), som åbnede i år 2000 med en tilføjelse fire år senere af Science Fiction Museum. EMP/SFM, som det i daglig tale kaldes (lidt besværligt, ikk?), er et overordentlig aktivt og engageret sted, der ikke blot er en stum hyldest til Seattles verdenskendte rock-

musikere (bl.a. Jimi Hendrix og Kurt Cobain), men som også afvikler koncerter, konferencer, særudstillinger, spilleundervisning og meget andet indenfor rytmisk musik som rock, blues, jazz, soul, gospel og country.

TIL DEN ANDEN ENDE

Nok er Space Needle et vartegn for byen, men Pike Place Market er det ikke mindre - blandt andet udødeliggjort i filmen Sleepless in Seattle. Det éthundrede og ét år

ANN

Hotellet du husker

Som typisk forretningsdestination har Seattle i sagens natur et væld af hoteller - de fleste er mainstream businesshoteller, der holder, hvad man forventer og kender. Et nyt, anderledes, smart og trendy sted er Hotel Max, blot fem minutters gang fra de vigtigste ting i centrum af byen. Hotel Max er et designhotel eller rettere et kunsthotel, hvor 39 Washington-kunstnere og fotografer har dekoreret hotellet i sikker stil. Service og komfort er for Max en æressag, og der er kostbare senge, hovedpudemenu, ligesom der naturligvis er wifi, minibar, sikkerhedsboks, fitness-center, 24-timers roomservice, arbejdsstationer og et mindre møderum. Red Fin Restaurant i gadeplan er et livligt sted, der overvejende serverer sushi og japanske retter. www.hotelmaxseattle.com

gamle farmermarked har været truet af lukning flere gange, men beboerne og ti millioner årligt besøgende cementerer forhåbentlig det centrale og livlige marked, der i gadeplanet stadig er boder med grøntsager, blomster, slagtervarer, fisk og bagerbrød, mens de tre underliggende etager (markedsbygningen ligger på en skråning ned mod havnen) er et rodsammen af antikviteter, souvenirs, kunsthåndværk, cafeer og restauranter. Hele etablisementet dækker et areal på 36.000 kvadratmeter med over 500 boder plus diverse gøglere og musikanter, hvor vel nok den morsomste bod er Pike Place Fish, der er verdenskendt for at kaste med varerne. Andre kuriositeter er in-house-bryggeri og restaurant, Pike Place Pub & Brewery, og verdens første Starbucks Coffee (1971), der til forskel fra det traditionelle logo (pige med langt hår, der dækker bryster) har en tegning af en pige med afdækkede bryster.

Er der mere tid, energi og såler tilbage efter Pike Place Market, så gå sydpå ad 1st Avenue forbi Seattle Art Museum (SAM) med den 15 meter høje, mekaniske skulptur, Hammering Man, der fra tidlig morgen til sen aften står og hamrer lydløst i luften. Alternativt kan man gå ad Alaskan Way langs havnefronten og passende stikke hovedet indenfor i Ye Olde Curiosity Shop, der også er over hundrede år gammel og en underholdende blanding af bizar naturmuseum og ditto gaveshop. Målet er Pioneer Square, og gåturen er omkring en halv kilometer lang.

Pioneer Square er ikke som antydte en plads eller et torv men en bydel af Seattles ældste ejendomme. En møbelsnedker kom i 1889 til at brænde hele den daværende by af, og beboerne rejste i de følgende fem år en ny by af mursten og granit oven

ANN

Paul G. Allens Seattle

Ligesom vi herhjemme har "matadorer" i de danske provinsbyer, optræder de langt tydeligere i Staterne, hvor eksempelvis Atlanta har CNN's grundlægger Ted Turner som lokal storaktør og investor. Paul G. Allen, den ene af Microsofts grundlæggere, spiller samme rolle i Seattle, hvor han som investor og filantrop giver en del tilbage til det samfund, han er vokset op i. Enkelte eksempler er Allen Institute for Brain Science og The Paul G. Allen Family Foundation, men her stopper giveriet ikke.

På University of Washington, hvis campus for 30.000 studerende er en grøn, fire kvadratkilometer stor bydel i Seattle, og som er rigt sponsoreret af lokale virksomheder, finansierer medstifteren af Microsoft også instituttet, The Paul G. Allen Center for Computer Science & Engineering.

Etiketten som computerhovedstad tilfalder nu ikke Seattle men San Jose - bedre kendt som Silicon Valley - til gengæld har milliardæren Paul G. Allen med sit udviklingselskab, Vulcan Inc., overbevist Seattles borgmester om, at byen kan blive nationens navle for bioteknologi - byen, hvor helbredelser for sygdomme som cancer, AIDS, ledbetændelse og Alzheimer vil kunne opdaget. Stedet, hvor miraklerne skal ske, er bydelen South Lake Union lige nord for centrum - et hensyngnet håndværkerkvarter, der nu er jævnet med jorden for at give plads til virksomheder, der kan gøre visionerne til virkelighed - og skabe tusindvis af nye jobs.

Blandt andre projekter, Paul G. Allen har finansieret, er populære Experience Music Project og de charmerende, historiske sporvogne (fra Melbourne), der nu opererer langs havnekajen i Seattle.

www.alleninstitute.org. www.pgafamilyfoundation.org.

Billedtekst lige her ... bla bla bla

i askedyngerne af den gamle - sådan meget kort fortalt. I 60'erne gik myndighederne i gang med at jævne den historiske bydel til fordel for en parkeringsplads, men endnu engang (som med Pike Place Market) skred beboerne i aktion og reddede 20 husblokke, der i dag hedder Pioneer Square, som med smukke huse, pladser, træer og charmerende butikker, restauranter, cafeer og kunstgallerier har en nærværende sjæl, der vanskeligt findes andre steder i storbyen.

Sjæl findes der også masser af i Elliott Bay Book Company i den gamle Globe Building i samme kvarter. To etager er spækket med bøger i den litterære højborg, hvor intellektuelle medarbejdere med læsebriller bevæger sig rundt på knirkende gulvbrædder, mens kælderens er indrettet som bogcafé, der engang om ugen afholder litterære arrangementer.

EN PROGRESSIV BY

Udover at have fostret nogle af verdens største forretningsmæssige og musikalske genier er byen med de 800.000 indbyggere på flere andre måder innovativ og

progressiv - hvor finder man ellers gratis, offentlig transport i hele bykernen? Ordningen med gratis bustransport fungerer mellem klokken seks morgen og syv aften og har en gavnlig effekt på privatbilismen i den indre by, hvor trafikken er helt tålelig. Mange store virksomheder har forskellige transportordninger for medarbejderne, ligesom Microsoft driver 14 busser, der morgen og aften opererer flere gratis ruter for virksomhedens ansatte, og ja - busserne har wifi ombord, så medarbejderne ikke spilder tiden.

Det progressive og hippe skinner også tydeligt igennem i den nordlige forstad Fremont, hvor mange butikker sælger 70'erinspireret tøj og boliginteriør, ligesom man har skulpturer af rumraketter og af Lenin - ja, den er go' nok. En syv tons tung bronzestatue af kommunismens forfader blev i 1989 bragt til Fremont af en amerikaner på gæstelærervisit i Poprad, Slovakiet. Statuen af Lenin omgivet af flammer og geværer har startet mange heftige diskussioner i den lille forstad, men faktum er nu, at Lenin-statuen er til salg for lige under 1,5 millioner danske

kroner (+1 206 632 1500). Noget andet er, at indbyggerne i Fremont er meget bevidste om, hvad de spiser, for det største og mest populære supermarked i byen hedder PCC Natural Markets og sælger udelukkende lokale, økologiske produkter, som forbrugerne med god samvittighed kan servere for deres børn.

Forstaden Ballard, ikke langt fra Fremont, er almindelig kendt som etnisk koloni for indvandrere fra de fem nordiske lande, og her optræder da også mange navne som Jönsson og Karlsson side om side med Hansen og Pedersen. I gadebilledet optræder skilte med Scandinavian Gift Shop og Olsen's Scandinavian Foods, ligesom der er et hjemstavnsmuseum, Nordic Heritage Museum, med udstillingsafsnit fra de fem nordiske lande. Selvom det er mange år siden, nordboerne (flest nordmænd og svenskere) kom til Seattle-området, nyder de stadig respekt for at være arbejdsomme og pålidelige.

REKREATIVT OPLAND

Bevæger man sig længere ud af byen end forstæderne, vokser antallet af rekreative

muligheder - indenfor to timers kørsel kan man nå fire forskellige, fantastiske nationalparker, ligesom der i farvandet op mod Canada og Vancouver Island findes en skærgård af idylliske småøer. Nærmest i centrum af Seattle ligger Lake Union, hvorfra Kenmore Air med vandflyvere driver taxifyvning til nær sagt hvor som helst i et stort område. En uforglemmelig weekend går ud på at flyve til Friday Harbour på San Juan Island, udforske og nyde den uforlignelige ø over weekenden og vende tilbage til Seattle søndag aften med den gratis færge.

Hvis mindre skal gøre det, kan man om foråret køre på dagudflugt til Skagit Valley, der i hele april er en farveeksplosion af tulipaner eller - hvis besøget i Seattle er i sensommeren - opsøge det nærliggende vindistrikt i Woodinville eller længere østpå i Walla Walla - Washingtons smagfulde svar på Californiens Napa Valley.

SAS' succesrute til Seattle

Ruten mellem København og Seattle er SAS' hjertebar, der har været i uophørlig drift siden 1966 - SAS var rent faktisk det første luftfartsselskab med direkte forbindelse mellem Europa og Seattle. Ruten har gennem årene været en stor succes for SAS med mange virksomhedsaftaler, ligesom der er en betydelig transfertrafik fra hele Skandinavien og det nordlige Tyskland til Seattle (med gode, videre forbindelser til det vestlige USA og Canada).

SAS, der om sommeren har daglig forbindelse og om vinteren flyver fem gange om ugen, har indsat en Airbus A340-300, hvor det er populært at flyve på combo-billetter - altså Business Class ud og Economy Extra hjem eller Economy ud og Economy Extra hjem - eksempelvis. www.sas.dk